

## Alaikäinen töissä

Alle 18-vuotias voi olla työpaikalla harjoittelussa tai töissä.  
Mitä silloin pitää ottaa huomioon?

TEKSTI Maija Joutjärvi KUVITUS The Noun Project

### 1 Työaika, ylityö ja hätätyö

Nuori työntekijä (15–18-vuotias) ei saa tehdä töitä yli yhdeksää tuntia vuorokaudessa tai 48:aa tuntia viikossa. Työehtosopimuksissa on voitu sopia lyhyemmistä työajoista.

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelijan koulutukseen kuluva aika ja työaika lasketaan yhteen. Ne eivät saa ylittää kahdeksaa tuntia vuorokaudessa tai 40:ää tuntia viikossa.

Nuorta saa hänen suostumuksellaan pitää ylitöissä enintään 80 tuntia vuodessa. Hätätyö käy vain, jos työn teettämiseen ei ole käytettävissä täysi-ikäistä.



### 2 Työajan sijoittelu ja lepoaika

Työaika on sijoitettava kello 6:n ja 22:n välille. Kaksivuorotyössä työharjoittelija saa kuitenkin olla enintään kello 24:ään asti.

Nuorelle on annettava vähintään 12 tuntia kestävä keskeytymätön lepoaika vuorokaudessa.

Kun nuoren työntekijän työaika vuorokaudessa on pidempi kuin 4 tuntia 30 minuuttia, hänelle on annettava työn aikana ainakin yksi vähintään 30 minuutin lepoaika.

Nuorelle työntekijälle on annettava vähintään 38 tuntia kestävä viikoittainen vapaa-aika keskeytymättömänä.



### 3 Työturvallisuus

Työnantajan pitää huolehtia, että työ ei ole vaaraksi nuoren ruumiilliselle tai henkille kehitykselle ja ettei se vaadi suurempaa ponnistelua hänen ikäänsä nähden. Tämä on huomioitava, kun työskennellään esimerkiksi haastavasti käyttäytyvien potilaiden kanssa, saattohoidossa tai erityistä osaamista vaativissa potilassiirroissa.

### 4 Perehdytys

Nuorten tiedot ja taidot työssä eivät ole samanlaisia kuin pidempään työssä olleilla. Perehdyttäminen on tehtävä erityisen huolellisesti. Hyvällä perehdyttämisellä myös työn laatu paranee ja vältytään ikäviltä tapaturmilta.

### 5 Terveystarkastus ja vaarallinen työ

Jos työsuhde kestää yli kolme kuukautta, nuorelle on tehtävä terveystarkastus työterveyshuollossa työnantajan kustannuksella. Tarkastus pitää tehdä viimeistään kuukauden kuluessa työsuhteen alkamisesta.

Oppilaitokset ovat velvollisia arvioimaan työpaikan vaarat, ja vaarallisista työpaikoista on tehtävä ilmoitus aluehallintovirastoon. Tämä tulee kyseeseen hoitoalalla, jos nuori käsittelee esimerkiksi neuloja tai työssä on biologisia vaaroja.